

קטלוג מציגים.ות

שבוע הספר המנדלי הראשון

יוני 2023 // סיון תשפ"ג

ספר שירי // רחל

צְרִיחוֹת שְׁצָרְחָתִי נוֹאֶשֶׁת, בּוֹאֶבֶת
בְּשַׁעוֹת מְצוּקָה וְאֶבְדָּן,
הִיוּ לְמַחְרָצֹת מְלִים מְלַבֶּבֶת,
לְסֵפֶר שִׁירֵי הַלֵּבָן.

נִגְלוּ חֲבִיוֹנוֹת לֹא גְלִיתִי לְרַע,
נְחָשׁף הַחֲתוּם בִּי בְּאֵשׁ,
וְאֵת תּוֹגְתּוֹ שֶׁל הַלֵּב הַבוֹרֵעַ
יָד בַּל בְּמִנוּחָה תִּמְשָׁשׁ.

תוכן עניינים

- #1 **אבישי אילת** | לעשות צדקה ומשפט - על מהותה של היהדות
- #2 **אברהם סתיו** | צמחונות יהודית
- #3 **אורית אלגאוי הרשור** | נירופדגוגיה: כשמוח וחינוך נפגשים
- #4 **אלעד נבו** | תוגת צעצועיך הקדושים
- #5 **אמיר סנדלר** | מרבה חיים
- #6 **אמיר פרידמן** | ניגודים
- #7 **אפרת אומיאל פדידה** | ספר ההשראה הנשית
- #8 **אריאל הורוביץ** | סיבוב ההופעות של הגולם מפראג
- #9 **בלה אלכסנדרוב** | חיוך מספר 8
- #10 **גלית איבגי כהן** | אם את כותבת - אל תמחקי
- #11 **דינה גבריאלי** | מגילת רות
- #12 **זאב זיוון** | נגבולוג - סיפורים מן הדרך
- #13 **זיית קורנבלאו** | מה את רואה
- #14 **טלי אשר** | החיים שלנו סוף
- #15 **טליה בירקאן** | לגעת בשמיים
- #16 **יאיר בן-שלום** | נדב החגב
- #17 **יאיר אסולין** | במקום ייאוש
- #18 **יהודית מילר זמיר** | לראות את הקשת - המפגש המופלא עם הקשת האוטיסטית
- #19 **יוסי סופר** | חדש מסיני
- #20 **יורם הרפז** | כיצד לתכנן סביבה חינוכית בשישה צעדים: המדריך
- #21 **יעל נאות עופרים** | בין אדם: גבולות של אמפתיה
- #22 **ליאור הלוי** | חוסן ניהולי - לשגשג אל מול אתגרי הניהול
- #23 **מוטי גיגי** // סיגל נגר - רון ותמי רזי | מגוונים את מגדל השן דור ראשון להשכלה אקדמית-כותבים
- #24 **מוטי זולברג** | דע לך בני
- #25 **מושיק לרנר** | כי קרוב אליך
- #26 **מיכאל ביטון** | אפשר לנצח את הסוציו אקונומי
- #27 **מיכל פרינס** | פשוט לרצות
- #28 **משה בינימין** | אָסִיף וְנֶעְגוּעַ
- #29 **נאוה כהן** | פשוט זה לא. להיות הורים: עקרונות וכלים לגידול ילדים
- #30 **נגיסט מנגשה** | הנני כאן
- #31 **נעה לאה כהן** // פרופ' רלה קושלבסקי | כתב העת קול. שירה. אישה 'בדק בית'
- #32 **נתנאל אפק** | בין קו לקו
- #33 **נעמי באום** | ISRESILIENCE: What Israelis Can Teach the World
- #34 **סעד אבו ע'נאם** | יללת הזיכרון - عويل الذاكرة
- #35 **סטיבן הורנשטיין** | Ed Codish-Selected Poems
- #36 **עמיחי חסון** | שירים על סף
- #37 **פנינת טל** // אילנה מרגולין, מיכל שני, פנינת טל | מפיקות למנהיגות - סיפור מסעה של קהילה מקצועית
- #38 **צחי כהן** (בוגר מרכז מנדל למנהיגות בצפון) | להתברבל עם שיר
- #39 **צחי כהן** (בוגר בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית) | למה דומה קולנוע
- #40 **ראובן אוריה הכהן** | כלא חד - סודו המשחית מסיטי של הרבי מלובביץ'
- #41 **רוית גרוסמן דוד** | מקץ שעות
- #42 **רון ברטוש** // מאיה שמעוני | תערוכות חג החומש: היצירה הסביבתית הראשונה של דני קרוון
- #43 **רחל גץ סלומון** | ללכת למקום אחר
- #44 **רחל שליטא** | מילים במקום מילים
- #45 **רמי לבני** | "הקיסור השביעי" - שירי מרי ומירות
- #46 **שלומית נעים נאור** | הדברים שאנחנו לא מדברות עליהם
- #47 **שמיר נקש** | מעשה בתרגולות
- #48 **שרון גלזברג** // גליה בר אור | ספר הפיסול החברתי של שרון גלזברג
- #49 **שרה שדמי וורטמן** // מיכל שני | חותם נעמי - הכשרת מורים למנהיגות חברתית-חינוכית
- #50 **שרית ברזילאי** | סוד הסיפור המנצח
- #51 **תומר אושרי** | מרחבים בניהול עצמי
- #52 **תמר מאיר** | המפוחית

#1

אבישי אילת

תוכנית מנדל למנהיגות חינוכית בצה"ל

לעשות צדקה ומשפט – על מהותה של היהדות

הוצאה עצמית, 2018

מה משמעות הדבר להיות יהודי? מהי בעצם היהדות? רבות כבר נכתב בנושא הזה ואף ניתנו לכך תשובות מגוונות, אך נדמה שמרביתן אינן מספקות ואינן מלאות. יש האומרים שהיהדות היא אוסף של דינים והלכות. אם כן, מה מטרם? אחרים יטענו שהיא קובץ של ערכים. אם כן, מהו החזון שאליו הם מוליכים? אם היהדות היא עבודת האל – מה מצפה האל מן האדם? אם היא המורשת של עם ישראל – האם היא מציבה ייעוד לעם הזה?

ספר זה מנסה לענות על שאלת מהותה של היהדות בפשטות ובבהירות מתוך מקורותיה המסורתיים של היהדות – החל בתנ"ך, דרך ספרות התורה שבעל פה וכלה בדמויות מובילות מהעת החדשה. תמצית הספר היא הטענה שאין לראות את מהותה של היהדות בהסדרת היחסים שבין האדם לאל, אלא יש לראות בה מערכת חוקים שנתן בורא העולם לאדם, עבור האדם. מקובל לראות בדת כמקשרת בין האנושות לבין האל, ואולם היהדות אינה דת במובן המקובל אלא מערכת חוקים אנושית שמקורה הוא אלוהי. מערכת החוקים שנתן האל לבני האדם ניתנה לשם תכלית אחת – אנושית וארצית – המכונה בלשון התורה "צדקה ומשפט". היהדות מלמדת אותנו אורחות חיים ומטרתה להנחות אותנו בדרך הישרה ולהוליך אותנו צעד אחר צעד למימוש טוב יותר שלנו, כפרטים וכחברה.

#2

אברהם סתיו

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

צמחונות יהודית

ידיעות אחרונות, 2022

מדוע נאסרה אכילת בשר על אדם הראשון? האם היהדות מעודדת צמחונות? והאם טבעוני חייב להניח זרוע וביצה בקערת ליל הסדר?

"צמחונות יהודית" מגיש בפעם הראשונה לקורא העברי את סוגיית היחס לאכילת בעלי חיים במחשבת ישראל ובהלכה היהודית על מכלול היבטיה. בספר נפרסת מניפה ססגונית של עמדות ביחס לאכילת בעלי חיים: ממקובלי ספרד בימי הביניים שהגבילו את אכילת הבשר לצדיקים גמורים בלבד, עבור דרך תלמידי האר"י שנמנעו מאכילת בשר בימות החול, וכלה ברבנים אירופאים במאה ה-19 שעודדו אורח חיים טבעוני.

העמדות המובאות בספר אינן חד-צדדיות, והוא מעמת את האידיאולוגיה הצמחונית עם סדרה של התנגדויות שהציבו לה גדולי ישראל לאורך הדורות. ה"צמחונות היהודית", לפי הספר, צריכה לנבוע מתוך העצמת מעמדו של האדם כמי שעשוי בצלם א-לוהים וחולק עמו את הרחמים על כל מעשיו, ולא מתוך הורדה של נפש האדם למדרגת הבהמה.

הספר עוסק לא רק בשאלות מחשבתיות עקרוניות, אלא גם בסדרה של שאלות הלכתיות מעשיות. האם, למשל, צמחוני שמתארח אצל אוכלי בשר ראוי שיפר באופן חד-פעמי את צמחונותו כדי לכבד אותם? ומה בדבר צמחוני שנמצא בצבא או בפנימייה עם תפריט מצומצם, ואם יימנע מאכילת בשר לא יוכל לקיים את מצוות עונג שבת או שמחת תהג? כל אחת מהשאלות נידונה מתוך עיסוק נרחב במקורות ובשפה בהירה וקולחת, הפונה לצמחונים ושאינם כאלה, מכל המגזרים, שמבקשים להיפגש עם חזון הצמחונות היהודי.

#3

אורית אלגאוי הרשור

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

נוירופדגוגיה: כשמוח וחינוך נפגשים

מכון מופת, 2023

בתחילת חייו, המוח שוקל כשליש ממשקלו הבוגר ומכיל תשתית בסיסית של קשרים עצביים. במהלך עשרים השנים הבאות, המוח מתפתח והופך למקור היצירתיות, האמפתיה, החשיבה, ההתנהגות וכל המייחד אותנו כבני אדם. את מרבית הזמן הזה אנו מבילים בבית הספר.

מה מתרחש במוח כשאנו לומדים ומלמדים, מרגישים ומחליטים? בעשורים האחרונים ההתקדמות במדעי המוח פתחה צוהר אל תוך המוח המרגיש, הלומד והחושב. אנו יכולים לראות בזמן אמת כיצד נוצרים קשרים בין תאי עצב, איך נוצרים הזיכרונות, מה הם המנגנונים המוחיים שבבסיס המוטיבציה, ולהבין את הקשרים ההדוקים בין רגש ללמידה. לתגליות החדשות יש בשורה גם לעולם החינוך.

הנוירופדגוגיה היא מדע המחבר בין עולם החינוך, מדעי המוח והפסיכולוגיה כדי לפתוח זווית ראייה חדשה על שאלות מרכזיות בחינוך: כיצד עובד הזיכרון? מה הקשר בין רגש ללמידה? איך ניתן ללמוד וללמד בצורה יעילה יותר? האם אפשר ללמד חשיבה יצירתית? היכן במוח מסתתרת ההבנה המתמטית? מה מעורר בנו מוטיבציה ואיך ניתן להגביר אותה? כיצד ניתן לפתח פונקציות ניהוליות כמו תכנון זמן וקבלת החלטות? התרומה הגדולה ביותר של הנוירופדגוגיה לא תגיע רק משדה מדעי המוח או רק משדה החינוך; השאלות המעניינות והתובנות המהותיות עולות דווקא מהשיח המתווה בין שני שדות אלה. ספר זה מזמין את הקוראים להצטרף לשיח זה.

במסע ייחודי בין מדעי המוח, החינוך, הפסיכולוגיה והפדגוגיה, הספר "נוירופדגוגיה – כשמוח וחינוך נפגשים" מגולל את התובנות החדשות ואת השאלות הגדולות שתחום הנוירופדגוגיה מציב בפנינו. בשפה ברורה ורהוטה, מלווה בסיפורים, בדוגמאות ובכלים יישומיים מתוארים בו המפגש המרתק בין מדעי המוח לחינוך, הממצאים העדכניים והנוירופדגוגיה שבבסיסה של פדגוגיה טובה, אנושית ואמפתית.

#4

אלעד נבו

מרכז מנדל למנהיגות בצפון

תוגת צעצועיך הקדושים

פרדס / הקשרים – מכון לחקר הספרות והתרבות היהודית והישראלית, 2023

רבי יוסף חיים, מקובל ירושלמי נודע, לא תכנן לצאת מגבולות העיר העתיקה; כל ימיו ישב ולימד את תורת הקבלה. אך כשתלמיד צעיר חשף בפניו ספרות חול, העוסקת בעולמות בדויים ומדומיינים, משהו בתוכו נפרץ. אט אט הפך המקובל המכונס, בעל כורחו כמעט, לסופר. מול עיניהם המשתאות של אשתו, ילדיו, ושל אנשי הקהילה שבה חי כל חייו – החל רבי יוסף חיים להקדיש את עתותיו לכתיבה אמנותית, לפקוד חנויות ספרים וכנסים אקדמיים, להקים כתב עת ספרותי בשם "עתיק יומין", ולהיות מחוזר על-ידי הוצאות ספרים ועיתונאיות נמרצות. ככל שרבי יוסף חיים מְפנה מקום לכתיבה אמנותית, המילים בעולמו מתקשות יותר ויותר לבאר את המציאות. הגבול בין בדיון לממשות ובין אמת לבין מעשה רמייה – הולך ונסדק. רבי יוסף חיים מתרושש בהדרגה מן הוודאיות שאכלסו את חייו הקודמים, ויוצא למסע בעקבות מקובל צעיר ואלמוני, אשף־מילים, בניסיון להשיב לעצמו שליטה על חייו.

#5

אמיר סנדלר

תוכנית מנדל למנהיגות נוער

מרבה חיים

מכון בניין התורה, 2022

סיפורו של ספר, סיפור של חיים... כשחינכתי כיתה י"ב הבנתי שהאתגר הגדול שלנו כמחנכים הוא לא רק לומר אמירות גדולות וחזקות, אלא לראות כיצד הדברים פוגשים את התלמידים בתוך שגרת החיים – גם כפרטים וגם כאזרחים במדינה. אז התחלתי לשלוח להם כל שבוע דבר תורה קצר... דבר תורה שמבקש לפגוש את החיים... גם כשהחבר'ה המשיכו לשירות צבאי או לאומי, בכל שבוע נשלח רעיון על הפרשה מתוך רצון לעורר חיים של ערכים וקודש גם בתוך מציאות של חיי שגרה. לכבוד יום ההולדת ה-40 שלי, התלמידים, שחלקם כבר סיימו את השירות הצבאי, עשו לי הפתעה וסידרו את כל דברי התורה בקובץ אחד – על-פי שבתות חגים וסתם נושאים. התרגשנו לראות איך טיפה ועוד טיפה הופכות למסכת שלמה. שיתפנו את המשפחה והנחנו את זה בצד... ואז הגיע האסון הנורא, עם נפילתו של גיסי היקר רס"ן איתמר אלחרר ז"ל, מפקד פלגה ביחידת אגוז. אין מילים לתאר את הכאב. בשבת של השבעה עשינו שבת משפחתית מצומצמת – רק האחים וההורים.

השבת הייתה רכבת הרים מטורפת, רגעים של רוממות והתרגשות ורגעים של נפילה לעומק היגון והכאב. מסביב לשולחן הבנו שהשימה ברורה – להרבות חיים, חיים בכל המעגלים, מהמעגל הכי אישי עד למעגל הכלל ישראלי. רוצים להמשיך את החיים של איתמר ולא לשקוע במוות הנורא.

בדיוק אז, הוחלט על להוציא את הספר לזכרו של איתמר. מרבה חיים, כי זה תפקידנו אל מול מצבי החיים השונים. אל מול שקיעה בחיי השגרה וסיבוכים בחיי החברה נרבה בעוגני ביורו, למידה והעמקה המבקשים להאיר את חיינו באור של טוב ועשייה. אל מול הכאב האין-סופי על אובדן של אדם שהיה מלא בטוב ושמחה, נבקש להרבות חיים בעוז ובענווה.

#6

אמיר פרידמן

תוכנית מנדל למנהיגות חינוכית בצה"ל

ניגודים

הוצאה עצמית (דרך צמרת), 2019

אלידע ורומי, שני קציני צה"ל צעירים, האחד דתי והאחרת חילונית, נפגשים בזמן שירותם הצבאי המשותף בבה"ד 1 ומתאהבים נגד כל הסיכויים. שני הקצינים נאלצים להתמודד עם דילמות ועם קונפליקטים רבים הכרוכים במערכת יחסים ייחודית זו, שאליה התכנסו שני עולמות שונים בתכלית.

סיפורם האישי של השניים פוגש במציאות הישראלית המורכבת ונאלץ להתגבר על פערים, על השוני ועל תגובות הסביבה. ברקע מתרחשת פעילות מבצעית מוגברת בשטחי יהודה ושומרון. כך נפתח צורה, בצורה אותנטית ויוצאת דופן, אל חייהם המורכבים ומלאי האתגרים של הקצינים בצה"ל.

האם האהבה מנצחת הכול? האם אפשר לקיים אורח חיים משותף ומעורב בלי לצפות לויתורים כואבים? זהו ספר המשקף מציאות רבת-רבדים וסוערת, שבמרכזה שני צעירים שלמרות הנסיבות המורכבות והתנאים הקשים, נשארים צעירים – ומתעקשים להתאהב. ספר חובה לאור המציאות הישראלית המורכבת כיום.

#7

אפרת אומיאל פדידה

מרכז מנדל למנהיגות בצפון

ספר ההשראה הנשית

תן תן הוצאה לאור, 2018

365 ימים של טקסטים מעוררי השראה, מכוונים לנשים וכתובים בלשון נקבה, בליווי צילומים מרהיבים מרחבי העולם.

#8

אריאל הורוביץ

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

סיבוב ההופעות של הגולם מפראג

ידיעות ספרים, 2023

כפיר הלוי, יתום מלחמת יום כיפור ומנהיג להקת "הגולם מפראג", לא מפחד להעמיד בשיריו מראה בפני ישראל של תחילת המילניום, שלא תמיד ראויה בעיניו לקורבנו של אביו. הישירות הזו מחברת בינו לבין נירית ברנד, אחות באיכילוב ודתל"שית מההתנחלות תקוע. סיבוב ההופעות של הגולם מפראג מטלטל את שניהם בין סצנת הרוק התל אביבית ובין בית הוריה במזרח גוש עציון, ופוער בדירתם הקטנה את התהום הפעורה עד היום בליבה של החברה הישראלית.

אריאל הורוביץ הוא מוזיקאי שיכולתו לספר סיפור בתוך המסגרת של שירי רוק כמו "רנה", "עשרים אלף איש" ו"האהבה מתה" מוכחת. ברומן הביכורים שלו הוא מבצע את המעבר הלא מובן מאליו לפרוזה ביד אמן רגישה, בהומור, בחן, בעומק ובסגנון יוצא דופן – ומעניק לקוראיו דיוקן מקורי ומעורר מחשבה של החברה הישראלית.
הלאזנה לשירים המוזכרים בספר חפשו – סיבוב ההופעות של הגולם מפראג באפליקציות המוזיקה.

"עם הזמן רק מה שכתוב נעשה"

אמת, ומה שמסופר לא."

מאיר שלו מתוך "שתיים דובים"

#9

בלה אלכסנדרוב

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

חיוך מס 8

פרדס, 2022

"חיוך מספר 8 הוא יומן פרידה. בעברית צלולה, דחופה ואינטימית, פורשת בפנינו בלה אלכסנדרוב שני סיפורי מסע – הראשון מציג ילדות והתבגרות בצל הגירה והשני הוא מסע הפרידה מהאם הגדולה. מבטה החד והרך של הבת על מכניקת היום יום – ימים ארוכים של דאגה במסדרונות בית החולים; לילות של שינה טרופה על מיטות מתקפלות, מקנה לפרידה מן האם מעמד מיתי, ותוך כך מאחה את השברים של סיפור חייהן.

המבט ההולך ומתרחק של האם הופך, באמצעות מעשה השיר, לממשות בעיניה של הבת ובעינינו. כשהגוף מתפרק, האם מתפשטת מן הקונקרטי, הופכת מגוף ראשון יחיד לכל אימהות העולם." (ענת לויין)

בלה אלכסנדרוב היא "סיפור הצלחה" קלאסי של העלייה מברית המועצות לשעבר – הצטיינות בתארים, מנב"לית ארץעיר לשעבר, בוגרת תוכניות הצטיינות: בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית, קרן אובמה ו-ROI והקמת משפחה ישראלית.

בספר זה בלה פותחת צוהר גם למקומות הכואבים, לפגיעות ולחולשה שבדרך. ב-40 שירים מספרת בלה את סיפורה האישי. שנים של התמודדות והישרדות מתוך קשיי העלייה וחיים במשפחה מורכבת נגמרו ביזמת חברתית פורצת דרך לשינוי החברה הישראלית.

#10

גלית איבגי כהן

מרכז מנדל למנהיגות בנגב

אם את כותבת – אל תמחקי

ספרי ניב, 2017

בכתיבה ישרה, שלא סוטה קדימה או אחורה, ונצמדת להווה המביא עמו חולי אל קשר חזק הנרקם בין גבר לאישה, פותחת בפנינו המשוררת והסופרת גלית אבגי כהן יומן אהבה-מחלה. אם את כותבת אל תמחקי הינו ספר אמיץ של אישה אמיצה, הרואה לעומק את הגבר שאהבה נפשה, והוא נאבק על חייו. הספר מעלה שאלות על חשק, תשוקה, אהבה, מלחמה מתישה במחלת הסרטן הארורה ועל ההחלמה שנמצאת בקצה החשכה. בשפה פשוטה ומלאת רבדים מתארת הסופרת באומץ כיצד נושרות הקליפות, כמה עוצמתי הוא בליל הרגשות וכמה סבוכה היא ההתמודדות הגדולה והקשה לחוד וביחד. זהו ספרה השני של גלית אבגי כהן, ילידת 1969, נשואה ואימא לשלושה. בעבר, מפיקה ראשית ומנהלת תוכניות האקטואליה ברדיו "קול הים האדום", וכיום דיילת אוויר בחברת "ישראייר".

#11

דינה גבריאלי

מרכז מנדל למנהיגות בנגב

מגילת רות

הוצאה עצמית, 2023

מגילת רות – לימוד חווייתי לילדים לחג שבועות. מה עושים כשהמצב קשה ומורכב? האם בורחים או נשארים לעזור בכל מצב? האם אישה אחת, מעם אחר, תצליח לשנות ולהשפיע? ואיך על המשך עם ישראל כל הסיפור הזה ישפיע?

לימוד חוייתי משפחתי נלמד על מגילת רות וחג שבועות, נכיר משפחה אחת מבית לחם (מהמשפחות הידועות), שבזכות מעשי החסד בהם עטפה את כולם נולד לנו מלך ישראל חי וקים. בספר תמצאו איורים צבעוניים, משחקים לכל פרק, שאלות לדיון ולמחשבה ואפילו בונוס – חדר בריחה בנושא המגילה!

#12

זאב זיוון

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

נגבולוג – סיפורים מן הדרך

הוצאה עצמית, 2019

סיפורים מן הדרך. מתנועת הנוער בתל אביב, דרך שירות קרבי בנח"ל המוצנח בעשור השקט לישראל ועד מלחמת ששת הימים בגבעת התחמושת, מלחמת ההתשה, מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון הראשונה. כל זאת דרך שליחות בת שלוש שנים לתנועת יהודה הצעיר בשיקגו ובמערב התיכון, לימודי דוקטורט באוניברסיטה העברית והוראה באקדמיה במשך שתי עשרות שנים ויותר.

#13

זיוית קורנבלאו

מרכז מנדל למנהיגות בצפון

מה את רואה

הוצאת עיתון 77, 2019

ספר שיריה הראשון של זיוית קורנבלאו פורץ ונסוג, נגלה ונחבא, נעור וכבה. ושוב נעור. זהו סיפור שיש בו תנועה מתמדת, מענגת ומכאיבה חליפות, מפסגות היש אל תהומות האין, וחוזר חלילה. זהו סיפור שבו – למרות כל הקשיים – יש התעקשות על האפשרות לאהוב "ברוך, בעוצמה", ולשמר את האהבה הזאת עד זקנה, עד היום שבו "ידי לא תהיה חלקה / ועורך לא יהיה נעים. / אבל אלטף את שערך הלבן..." (שז)

#14

טלי אשר

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

החיים שלנו סוף

פרדס, 2022

"החיים שלנו סוף" הוא ספר שירה בשל, עשיר ורב-רבדים. בשיריה מעמידה המשוררת תמונה בנה, מפוכחת ומכמירת לב של פרקי חייה, ומתבוננת על תצורותיו השונות של מושג המשפחה. זו לצד זו מונחות בשירים חוויות של פירוק ושל איחוי, של היעדר מילים ושל מזור טקסטואלי, של שבירות ושל חוסן.

"החיים שלנו סוף" הוא ספר על אהבה וכאב, על הניואנסים הדקים בהיות אמה, בת, רעיה. הולם בעדינות בתוך תוכו של הגלעין הפנימי, מאחה וחותר, חושף ומרפא. ספר שאי אפשר להניח מן היד, מעז לגלות את מורכבות המעמקים שבעומק הפחד. במקום בו צפיפות החומר מעתיקה נשימה. ספר דק, מזוקק, משובל ומדויק. צריך אומץ לכתוב ככה. צריך אומץ לקרוא ככה. מי שתעז – תועפות של יופי, כוכבים וטיפות זהב – ינשרו אל חיקה. (ד"ר לילך ניישטט)

המטפוריקה בספר השירים "החיים שלנו סוף" לקוחה תכופות מתחום המילים. מילון אבן-שושן הוא אחד מגיבורי הספר, וגם זו אחת ממעלותיו: אהבת המילים המקבלת כאן ביטוי מוחשי בלישה אין-סופית של המילים מהמילון.

לשירים בספרה של טלי אשר יש כוח תרפויטי, וחרף תכניהם הקשים יש בהם יסוד מרגיע ומנחם. הם מאפשרים לקרוא להטות אוזן לרובדי נפש חבויים, לקבלם ולהוציאם לאור כמות שהם, בטרם עברו תהליכים של הכחשה והדחקה. הספר מצליח לשכנע אותנו שלמילים יש כוח עצום.

#15

טליה בירקאן

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

לגעת בשמיים

הוצאה עצמית, 2018

"לגעת בשמיים" הוא סיפור על פגישה מחודשת של שתי אחיות ספורטאיות, דיאלוג בין הסופרת ובין אחותה המנוחה. הוא מעלה סוגיות קיומיות ועוסק בפיוס, באהבה, בתקווה ובאמונה שאפשר ללכת מעבר לכל מחסום אישי ומשפחתי ומעבר לעולם הזה. הספר מיועד לכל אדם הרוצה לעלות במדרגות של הרגש, המנטליות והרוחניות לחיזוק עוצמתו הפנימית וחיבור לרוח החיים.

"במסמך מטלטל, שהוא מפגש וגם פרידה מאחותה, הופכת טליה את הסוף שאין בכוחה למנוע להתחלה חדשה. באומץ לב, בחוכמת התבוננות, בצלילות, מסירה לוט מעל מחשבות, מבכרת את התרחבות הרוח על פני הנטייה להתכווצות ולויתור" (עדינה הלוי, פסיכותרפסטית)

"בדרך רגישה, חמלתית ואמינה כותבת טליה את התיקון המבורך וההכרחי ביחסי אחיות דעתניות, מוכשרות ומחויבות. טליה עוסקת בה ובאחותה המנוחה, ובאותה עת מעוררת את כולנו לרגישות ולהקשבה דווקא לקרובים לנו" (פרופ' מירון ח' איזיקסון, משורר)

"טליה בירקאן לבשה את גופיית נבחרת ישראל והבעירה אש על מגרשי הכדורסל. אחותה ליאור בירקאן הייתה אחת ממלכות הבריכה. הספר המרגש הזה מתאר את הרגעים שבהם אש ומים נפגשים בנקודת הרתיחה" (רוני סומק, משורר)

"שתי אחיות ספורטאיות מצטיינות עושות יחד דרך של התעוררות רוחנית לאהבה שביניהן. נוצר ביניהן דו-שיח אינטימי ונוקב מעומק הנשמה ועולה האמת הפנימית של כל אחת" (ד"ר כרמל שלו, מחברת "בזכות ההזדקנות")

#16

יאיר בן-שלום

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

נדב החגב

הוצאה עצמית, 2019

נדב החגב הוא ספר לילדים המספר את הרפתקאותיו של חגב חביב לאורך יום שלם שבו הוא פוגש מכרים חדשים וחברים וחווה תחושות שונות. הספר כתוב בחרוזים ומאיר באיורים משובבי לב ומספק לילדים פלטפורמה נוחה לדבר על מגוון רחב של חוויות ותחושות שהם חשים במהלך היום שלהם. הילדים מוזמנים לבחור בסוף הקריאה צבעים המבטאים את "מצב הרוח" שלהם ולצבוע את נדב החגב בצבעים אלו.

#17

יאיר אסולין

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

במקום ייאוש

הקיבוץ המאוחד, 2020

מתוך היוםיום, הזיעה, ההתרוצצות האינסופית, תודעת ההישרדות הכלכלית, לוכד מבטו המשוטט של יאיר אסולין הזדמנויות ושברי אמיתות. בין רחובותיה של התנחלות בורגנית חדשה בשומרון לשוק מחנה יהודה, בין סמטאותיה של צפת לכנס בחירות של יאיר לפיד, בין הלווייתו של מוטי קירשנבאום לסבתא עזיזה מבקש אסולין – כמי ש"חש משהו עמוק על הזמן הזה" – למצוא נקודת אחיזה.

המסות המדיטיטיביות שבספר זה מבקשות לפענח איזו ישראליות המונחת בגבולותיה של "מיתולוגיה קטנה, מינורית, כזו שמתקיימת בשוליים, בצד הדרך, כזו שמתקיימת על השולחנות הישנים, הכמעט נזיריים, ועל כיסאות הפלסטיק, ועל ריח החריכה של הטוסט שנלחץ עכשיו בתוך בית הקפה".

יאיר אסולין (1986) הוא בעל הטור "קטע לסיום" בעיתון 'הארץ'. ממשש עמית גולדמן בכיר בבית הספר למדע המדינה באוניברסיטת תל אביב. שימש כמרצה אורח באוניברסיטת ייל. חתן פרס ראש הממשלה לסופרים עבריים לשנת 2016 ופרס ספיר לספר ביכורים לשנת 2011. מספריו: נסיעה (חרגול, 2011) והדברים עצמם (חרגול, 2014).

#18

יהודית מילר זמיר

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

לראות את הקשת – המפגש המופלא עם הקשת האוטיסטית

הוצאת פרדס, 2020

כתבתי את הספר בעקבות עבודתי כמחנכת כיתת תקשורת (לתלמידים המאובחנים על הקשת האוטיסטית), בשיתוף עם תלמידיי, בעקבות בקשתם של התלמידים והוריהם. בספר אני מציגה את האנשים שעל הקשת האוטיסטית כבני אדם מורכבים, מיוחדים וחד-פעמיים, וחושפת את קשת הצבעים האנושית בראייה אוהבת ואופטימית. זאת בניגוד לשיח הציבורי המקובל, המציג אותם במונחים של לקות, סבל וכאב.

הספר מביא קטעי שיחות עם התלמידים שהוקלטו, ציטוטי שיחות וטוסאפ וקטעים שנכתבו על-ידם. בהם שזרתי ידע תאורטי קצר המאפשר הבנה עמוקה יותר של האוטיזם. כל פרק נפתח בטקסט ספרותי שאני קוראת בפרשנות המאירה את הנושא שבו אני דנה. לאחר הכתיבה ישבתי עם כל תלמידי ותלמיד לקרוא את הקטעים הדנים בהם ומספרים עליהם, וקיבלתי את אישורם. פעמים התנהל בינינו שיח סביב הנתב, שבמקרים מיוחדים הוספתי לספר. אני מזמינה את הקוראים לחלוק עמי רגעי אמת וחסד.

הספר מתמודד עם השאלה איך אוהזים בחבל בשני קצותיו: ידע תאורטי מול חוויה אישית. הנאורות אליבא הורסת את הקסם, אך מאידך קשה להגזים בשבח הנאורות. הנאורות מתייגת ויוצרת החפצה – האדם הוא אוטיסט, היא אנורקטית ועוד, אך בה בעת הידע מאפשר טיפול, התאמה והנגשה. החוויה האישית קוסמת ומרגשת, אך עלולה להוביל להתעלמות מהצורך בתיווך ובהנגשה, ואף להזנחה. בספר מוצגת אלטרנטיבה – ידע בהשעיה או ידע בסוגריים.

#19

יוסי סופר

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

חדש מסיני

צמרת, 2021

ההלכה היהודית ידעה להתמודד היטב עם שינויים במציאות לאורך כמעט אלפיים שנה. האם היא מסוגלת לעשות זאת היום? מצד אחד קצב השינויים הוא, ומדי 4-5 שנים מתחלף דור של טכנולוגיה ושל תפיסות עולם. מן הצד השני, בקרב רבנים ופוסקי הלכה התחזקה הגישה ש"חדש אסור מן התורה". כך הולך וגדל הפער בין ההלכה לבין המציאות.

ההשלכות של פער זה נוגעות לכל אדם במדינת ישראל ובעולם היהודי: לעבודות התשתית של מערך הרכבת בשבת; ליחסים בין יהודים ללא יהודים; ליחסים שבין דתיים לחילוניים; לשוויון האישה במערכת הנישואין והגירושין; לנוסח התפילה, ועוד מקרים רבים.

ספר זה בוחן את ההתמודדות של ההלכה עם שינויי המציאות. מחד – הוא מתאר את התופעה ומציג את הכיוונים השונים, תוך בחינה מעמיקה של ההשלכות של השינויים, ומאידך – הוא קורא להתחדשות ההלכה, תוך שמירה על עקרונותיה ההיסטוריים.

#20

יורם הרפז

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

כיצד לתכנן סביבה חינוכית בשישה צעדים: המדריך

ספרית פועלים, 2018

הספר מציע שיטה כיצד לחשוב ולעשות חינוך. חשיבה ועשייה מתודיות ואסטרטגיות בחינוך צריכות לעבור שישה צעדים: בחירה, המצאה, דימוי, יישום, בקרת איכות ובקרת ביצוע.

#21

בין אדם - גבולות של אמפתיה
יעל נאות עופרים**יעל נאות עופרים**

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

בין אדם: גבולות של אמפתיה

מכון מופת, 2023

ספר זה מוציא את האמפתיה מאזור הנוחות שלה כתפיסה רכה הכרוכה בהבנה ובתמיכה בזולת. הוא מפגיש את האמפתיה עם גבולותיה ומעניק הזדמנות לעבות את ההבנה על אודות האמפתיה במורכבותה ואף לגבש עמדה על אודות תפקידה, ערכה ויישומה במצבי קצה וקונפליקט.

#22

ליאור הלוי

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

חוסן ניהולי - לשגשג אל מול אתגרי הניהול

כנרת זמורה דביר, 2021

ניהול הוא מלאכה מאתגרת, מורכבת ודחוסה. עם תחושת הסיפוק והמשמעות עלולות להגיע גם תחושות אחרות, כגון: עומס, מתח, הצפה, לחץ, תשישות וכדומה. כדי להתמודד עם הקשיים הרבים שהניהול מזמן, חשוב מאוד שלמנהל תהיה מנה הגונה של חוסן. חוסן הוא לא רק תהליך התפתחותי של הסתגלות והתמודדות אלא כלי ניהולי ראשון במעלה המאפשר למנהל או למנהלת לצלול אתגרים ומשברים ואף לשגשג אל מול הקושי. הספר מנסה להתמודד עם השאלות: כיצד מפתחים חוסן ניהולי? מהו תפקיד הרגשות בעבודת הניהול? מה מאיים על החוסן הניהולי שלנו? איך אפשר לעמוד מול הקושי ואף לשגשג בו? כיצד פיתוח חוסן ניהולי יהפוך אותנו למנהלים מוצלחים יותר? הספר מאפשר לנו אפוא להציץ אל תוך עולמו הרגשי והאישי של המנהל במטרה לסייע לו לפתח חוסן ולעמוד בהצלחה מול אתגרי הניהול והמנהיגות.

#23

מוטי גיגי // סיגל נגר - רון ותמי רזי

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

מגוונים את מגדל השן דור ראשון להשכלה אקדמית-כותבים

פרדס, 2022

מגוונים את מגדל השן: דור ראשון להשכלה אקדמית - כותבים הוא הספר הראשון בעברית המביא את קולותיהם של בני הדור הראשון להשכלה אקדמית בישראל. האסופה כוללת 44 טקסטים של כותבות וכותבים שהיו הראשונים במשפחתם להיכנס למגדל השן ולגוון אותו. הכותבים, המהווים פסיפס אתני, לאומי, מעמדי, דתי ומגדרי של החברה הישראלית, מתארים את מפגשם המורכב עם האקדמיה, שנחווית כמנוכרת וכזרה אך בו בזמן כפותחת צוהר להבנה ביקורתית של החברתי והאישי.

#24

מוטי זולברג

תוכנית מנדל למנהיגות בחברה החרדית

דע לך בני

יפה נוף, 2022

הנושא שלא מדברים עליו והכי קשה לייצר סביבו שיח עם ילדים ותלמידים הינו נושא 'הקדושה'. כיצד מדברים עם מתבגרים על התמודדויות בענייני 'קדושה'? אותה מילה אשר בעולם הדתי-יהודי, מהווה כינוי לאוננות. רגשות האשם העולות בקרב הצעיר הדתי סביב סוגיה זו, מובילות אותו לנפילות רוחניות ואף נשירה ממוסדות חינוך. מוטי זולברג, יועץ חינוכי מוסמך, פותח בפני קורא, צוהר מעולמו האישי והמקצועי, על הדרכים המובילות ליבם של מתבגרים בנושאי 'קדושה'.

”דמום ישבתי לפני הספר והספר התיר פיו וגילה
לפני דברים שלא שמעתי מעולם. וכשהייתי יגע
מן הלימוד חשבתי מחשבות הרבה. וזו אחת מהן,
לפני כמה דורות כתב חכם ספר והוא לא היה
יודע על אותו אדם שיושב כאן ולבסוף כל דבריו
נמצאים מכוונים לו.”

ש”י עגנון, אורח נטה ללון

#25

מוישיק לרנר

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

כי קרוב אליך

הוצאה עצמית, 2016

חמישה מחנכים נפגשים ארבע פעמים כדי לברר את תפיסת העולם החינוכית שלהם. ארבע השיחות עוסקות בנושאים שהם בחרו, מכיוון שהם אבני היסוד של דרכם החינוכית. הראשון הוא מהות הקשר בין המחנכת לבין הילד, או מי היא המחנכת הטובה? הנושא השני הוא הערכים שמזינים מערכות יחסים טובות ונכונות: אמת, צבעוניות, אחריות, בחירה, ספקנות, אופטימיות, נתינה, שונות וצמיחה. בשיחה השלישית המחנכות מדברות על הכלים שבהם נכון להשתמש. מכיוון שהכלים הם בעיקר התנהגויות, גם שיחה זאת עוסקת הרבה בדמות המורה. חלק מהכלים הם: השימוש בקול, מבט והתבוננות, הקשבה, דוגמה אישית, חניכה ומשוב. בשיחה האחרונה הן מדברות על חיי הצוות, על ניהול בית הספר ועל הקשר עם ההורים. מהשיחות נבנית דרך חינוכית שיטתית ועקיבה, נתיב בתוך הזרם הפרוגרסיבי שחלק ממרכיביו כבר מיושמים וחלק מחכים למחנכים שיתלהבו מהם. בשיחות דוגמאות רבות לדילמות חינוכיות ופתרון במסגרת התאוריה החינוכית שמוצגת בספר. הסיפור על הצוות הזה הוא מציאות שאם לא התרחשה, כך הייתה אמורה להתרחש.

#26

מיכאל ביטון

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

אפשר לנצח את הסוציו אקונומי

ידיעות ספרים, 2022

ביטון – מעליית הוריו ממרוקו, דרך ילדותו בעיר, ועד לשינוי שחולל בה. בשפה ציורית וקולחת הוא פורס את תפיסת העולם, את התחנות בדרך ואת התובנות שיוכלו לשרת כל יזם, מחנך, מנהל מתנ"ס וקהילה, פעיל חברתי וכל מי שמחפש אמונה ותקווה, ידיעה ותובנה – שאפשר לנצח את הסוציו-אקונומי בישראל.

כיצד מצמיחים קהילה? כיצד מנצחים אתגרים בני 70 שנה? כיצד יוצרים צוות ומשאבים חדשים כדי להתגבר על אתגרים חברתיים? וכיצד נער שעזב ארבעה תיכונים, התגייס בגיל 17 ללא בגרות ולאחר אובדן של אחיו בצבא, צומח להיות קצין ויזם חברתי ומנהיג ציבור, שקושר את גורלו בירוחם ואחרי שנים של יזמות חברתית לוקח מנהיגות כראש העיר?

בספרו מציע לנו מיכאל ביטון משנה סדורה, כיצד ניתן לטפל באתגרים הסוציו-אקונומיים בישראל, כפי שעשה בירוחם. אין מדובר במעשה קסמים, אלא במסע ארוך, קשה ומייגע. מסע שראשיתו בילדותו, באהבה המוחלטת לקהילתו, גם בימים של שבר. מסע שאליה הצטרף צוות מובחר וחולל שינוי.

"אפשר לנצח את הסוציו-אקונומי" אינו ספר אוטוביוגרפי, אלא מסע עמוס בתובנות ניהוליות, חברתיות וכלכליות, השזור בקורות חייו של מיכאל ביטון (יליד 1970), לשעבר ראש המועצה המקומית ירוחם, ולימים השר לנושאים אזרחיים במשרד הביטחון, השר לנושאים אסטרטגיים ויו"ר ועדת הכלכלה. נחשף לראשונה בסרט "להיות קצין", ניהל את המתנ"ס בעיר ופעל במשך שני העשורים האחרונים לצמצום פערים בין המרכז לפריפריה, בסדרת מאבקים שהובילו לצדק חלוקתי בחינוך, ברווחה, בבריאות ובשרטוט הגבולות המוניציפליים. נשוי לאילנה, אב לחמישה ילדים ומתגורר בירוחם. זהו ספרו הראשון.

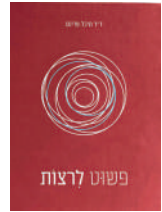
#27

ד"ר מיכל פרינס

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

פשוט לרצות

הוצאה עצמית, 2021

”אני רוצה לרצות. למה זה כל כך מסובך?”
 אני אגלה לכם סוד. זה לא כל כך מסובך. הבעיה היא לא בכך, לא במין הנשי, לא במין הגברי ובטח שלא בקשר המיוחד שרקמתם ביניכם. הבעיה היא בנו, בתרבות שלנו, בערפל הכבד והסמיך שמסתיר מאתנו כמה אמתות פשוטות על הגוף שלנו, על המיניות שלנו. ערפל שמושיב על כתפיו אחריות, אשמה וייסורי מצפון. ערפל שאם רק נפזר מעט, נגלה שהוא מסתיר לנו את הסיפור שלנו, את הסיפור של הגוף שלנו.

זה עשור אני מדריכה זוגות למיניות ויחסי אישות. שומעת שוב ושוב את הבקשה הבסיסית 'לרצות'. לומדת כיצד ההתנגשות בין התרבות לגוף משאירה אותנו עייפים, חסרי מוטיבציה וחסרי סיפוק מהמפגש המיני. מבינה שיש כאן סיפור קולקטיבי שראוי לספר, סיפור שהגיע הזמן לשנות. המפגשים עם הזוגות, המחקר והתובנות מהשטח כונסו לתוך ספר הדרכה לחיי אישות. ספר הדרכה פשוט ונגיש המאפשר לכל אחת ואחד, בזוג או בנפרד, לעשות דרך בבירור המיני ולמצוא את הדרך אל הקרבה, האינטימיות, החשק וההנאה. ספר שיפזר את הערפל ויאפשר לכולנו 'פשוט לרצות'.

”בזכות לימוד של מושגים חדשים שלמדנו עברנו תהליך ייחודי של גילוי מכוון. גילינו את הצורך העמוק אחד של השני ומצאנו דרכים חדשות לבניית זוגיות בריאה, מספקת ורעננה.” (ע', ירושלים)
 ”גיליתי את עצמי מחדש, מדויקת ומחוברת יותר למה שאני מרגישה ולמה שאני באמת רוצה. למדתי לשים דגש על 'ואהבת לרעך' – אבל קודם כל 'כמוך'. אם אני לא יודעת לראות את עצמי, כיצד אצליח לראות את יקירי?” (א', ביתר עילית)

#28

משה בנימין

תוכנית מנדל למנהיגות חינוכית בצה"ל

אָסִיף וְגֶגֶזֶץ

הוצאה עצמית, 2021

הספר אוסף ומסכם 21 שנות שירות בצה"ל, מרביתן בחיל החינוך והנוער, ומהווה מעין פריסה של תפיסת עולמי החינוכית והערכית. השירים עוסקים בסוגיות בשדה החינוך בכלל ובחינוך הצבאי בפרט.

#29

נאוה כהן

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

פשוט זה לא. להיות הורים: עקרונות וכלים לגידול ילדים

הוצאה עצמית, 2019

אם אתם הורים, אולי שאלתם את עצמכם: מה ילדים באמת צריכים? מהן הדרכים לגדל ילד אחראי? למה הבכי של ילדינו מוציא אותנו מדעתנו? איך נהפכנו לצעצוע מועדף? איך מגשרים על חילוקי דעות בין בני הזוג? איך מגיבים למריבות בין אחים? רצינו ילד מוצלח ולא קיבלנו? למה נחוצים חוקים וגבולות? איך מיישמים אותם? מה עושים כשהילדים צמודים כל היום למסכים?

"פשוט זה לא" הוא מדריך מעשי, קצר וממוקד להורים שכתוב בגובה הלב ובשפה קולחת, ובו עקרונות ודרכי פעולה הנותנים מענה לשאלות הללו ולעוד רבות אחרות. בספר תפיסות ודרכי חינוך יישומיות שעוזרות לשפר את האווירה בבית ואת היחסים עם הילדים, להתמודד עם מצבים מורכבים, וגם מעודדות אותנו לבטוח יותר בעצמנו ובילדינו. כולן מתבססות על התיאוריה הפסיכולוגית החיובית וההומנית של אלפרד אדלר.

אז אם אתם מוכנים לשקול את הרעיון שהורות היא מקצוע שיש צורך בהכשרה לקראתו, ואת האפשרות שהשינוי המבוקש הוא בידיכם, זהו הספר בשבילכם.

לד"ר נאוה כהן ניסיון רב בהנחיית קבוצות הורים לצעירים ולמתבגרים, בהדרכת הורים וצוותי חינוך ובהכשרת מנחים להנחיית הורים במכון אדלר. בעבר הקימה וניהלה בשותפות את תחום הגיל הרך במכון ברנקו וייס, הדריכה סטודנטיות במכללת סמינר הקיבוצים, וכתבה את הספר "חושבים בגן". לנאוה תואר שלישי בכימיה והיא בוגרת בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית.

#30

נגיסט מנשה

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

הנני כאן

הוצאה עצמית, 2019

במשך שנים רבות רציתי לכתוב ספר המתאר את ילדותי המופלאה באתיופיה הרחוקה, שבה גדלתי בין הכפר לעיר גונדר. סיבות רבות הביאו להדחת הרעיון.

לשמחתי הצלחתי סוף סוף להגשים את החלום ולהוציא לאור את הספר הראשון, המכיל את סיפור חיי וחלק מחיי משפחתי. ספר המאגד בתוכו סיפורים מקוריים אוטנטיים של משפחתי, הוריי וסבתותיי משני הצדדים, לצד מנהגי יהודי אתיופיה. בספר מתוארת החוויה המרתקת בבתי הספר שבהם למדתי, של חופשות החורף ועיסוקי כילדה.

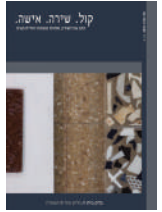
החלק הראשון מתאר את זיכרונות הילדות שלי כנערה וכילדה, כתלמידה, כסטודנטית במכללת "אוסה", כעובדת סוציאלית באתיופיה, ואת השאיפה להגיע לירושלים.

החלק השני מתאר את המסע שלי כעולה חדשה לישראל, את המאבק להישרדות ולהתמודדות עם משברי העלייה והקליטה ועם האתגרים החדשים - עד תפקידי הנוכחי כמנהלת אגף החינוך, הנוער והספורט בעיריית ראש העין, עיר מגוריי.

החברה בישראל העמידה בפניי מראה רחבה שמשקפת את הטוב, את השפע, את הנתנה וגם את האפליה, הגזענות, את חוסר ההכלה של בני קהילתי יוצאי אתיופיה שהניעה אותי ומילאה בי צורך לפעול בנמרצות ביוזמות והתנדבויות ואף במקומות העבודה שנדרשת נתינה והשקעה יותר מחבריי

לעבודה. בספר זה פתחתי לרווחה את העולם שגדלתי, התחנכתי והתחנתי בו, את הערכים המשפחתיים, המסורת והתרבות, את האתגרים וההצלחות של משפחתי ושלי. לכן בחרתי לקרוא לספר "הנני כאן". עתה הספר עומד לעיונו של הקורא באשר הוא, ואשמח אם ייקח משהו ממנו כ"צידה לדרך" בחייו.

#31

נעה לאה כהן //

עורכת נוספת: פרופ' רלה קושלבסקי

תוכנית מנדל לפיתוח מנהיגות בקהילה החרדית

כתב העת קול שירה. אישה 'בדק בית'

מו"ל תואר ע"ר, 2022

"בדק בית" הוא שמו של גיליון מס' 8 של "קול שירה. אישה". – כתב עת לשירה, ספרות ואמנות יהודית נשית מבית גלריית המקלט (הגלריה הראשונה בשכונה חרדית שהוקמה על ידי ראשוני תנועת התשובה, הרב איקא ישראלי גיסו הרב אורי זוהר ור' מרדכי ארנון). גיליון זה, בעריכתן של פרופ' רלה קושלבסקי וד"ר נעה לאה כהן, מגיע בתקופה סוערת במרחב הציבורי, החברתי והפוליטי ומביא מעל 25 משוררות ו-10 אמניות.

מדובר בנושאים שאינם פשוטים לעיכול המשקפים טלטלה המחלחלת בבית פנימה, גם אם כלפי חוץ 'עסקים כרגיל'. תוך כדי מפגש השירים עם התוכן הוויזואלי, 'בדק בית' מכיל עולמות תוכן שונים, ומעשיר את עולם האסוציאציות ביצירת חיבורים ופרשנויות בשפתו שלו. את המהלך הזה מלוות אמניות מהקהילה החרדית והדתית, בוגרות מוסדות גבוהים לאמנות, אשר השתתפו בחממת 'ארטקפסולה' במהלך הקורונה.

#32

נתנאל אפק

בוגר מרכז מנדל למנהיגות בצפון

בין קו לקו

"ביום ראשון בבוקר מצאתי את עצמי בבית באחד הרחובות בעזה. הלילה היה קשה, והחיילים תפסו מעט שינה שהרוויחו ביושר, אך אני הוצאתי את התפילין מהתיק ובשלווה מהולה בהמון רגשות אחרים ניגשתי להתפלל... כיוון שאף אחד אחר לא הביא איתו תפילין, כולם ביקשו להניח את שלי... כך התפילין עברו מיד ליד, מראש לראש, מחייל דתי לחייל דתי ומשם גם למחלקות החילוניות. פלוגה שלמה הניחה את התפילין שלי באותו יום – אחרי קרב קשה, בלב עזה, כולם הרגישו את נוכחות בורא העולם."

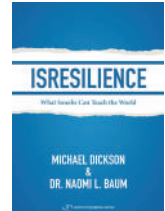
מה קורה במפגש של בחור ישיבה עם כור ההיתוך של החברה הישראלית? איך מתמודדים עם ההתנגשות בין עולם התורה לעולם הצבא?

בשפה כנה, קולחת ומרגשת משתף אותנו המחבר בחוויותיו של בן ישיבה, חייל בודד, מימי הטירונות המפרכים, דרך תקופת הפיקוד והקצונה וכלה בשירות משמעותי במילואים. הסיפורים הלוקחים מחיי היום-יום מגלים את הגעגועים ואת חוסר האונים, אך גם את הערכים, התפילות והשאיפות הגדולות של חייל שומר תורה ומצוות. עבור בני הישיבות המשרתים בצה"ל, הניסיון לאחד בין הישיבה לצבא ולהלך על הקו העדין המגשר בין שני העולמות הוא חוויית שירות שלמה. המסע שעוברים הקוראים עם המחבר אינו מספק סימני קריאה אלא מציע נקודות אחיזה מובט של חייל ומפקד מאמין, רגעים של אור ואנושיות בין אדם לחברו, בין אדם למקום, בין קו לקו.

#33

נעמי באום // מיכאל דיקסון

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

isresilience: What Israelis Can Teach the World

2020, 191

ISRresilience הוא מחקר על אומה שנאלצה להתמודד, באופן קולקטיבי ואינדיבידואלי, יותר מכל אומה אחרת בעולם. ב-DNA של ישראל טבועה ההבנה שהישרדות היא לא אופציה – היא הכרח. כל ישראלי היה יכול לספר את סיפורו לספר הזה. הישראלים ממשיכים בשגרת חיי היומיום שלהם לא רק כשהמצב רגוע ושלו, אלא גם כאשר משוגרות לעברם רקטות, במהלך אינתיפאדת הסכינים, במלחמות רשמיות ובגלי טרור לא רשמיים. והם לא רק שורדים – הם משגשים.

ספר עשיר, מתגמל, רב-ממדי... כתוב היטב, בעל קצב טוב, ובהחלט שווה את זמנכם.

זה ספר שירגש אתכם עד דמעות – תוך ילמד אתכם איך להמשיך הלאה בכל מצב, להתמודד עם מצוקות עם חיוך וברק בעיניים ולשלוט ביכולת האנושית – והישראלית מאוד – להתגבר על האתגרים הקשים ביותר. (פרופסור גיל טרוי)

הספר הנפלא הזה מציג דמויות של ישראלים מעוררי השראה, עם מסר שיהדהד לכולם. (סנטור ג'ו ליברמן)

סיפורים מעוררי השראה שהם... דוגמה מובהקת של חוסן עבור העולם. (הרב לורד ג'ונתן סאקס)

#34

סעד אבו ע'נאם

מרכז מנדל למנהיגות בנגב

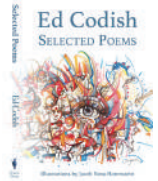
יללת הזיכרון - عويل الذاكرة

הוצאה עצמית, 2023

בספרו יללת הזיכרון מנסה סעד לחזור לתקופת הילדות במדבר וללקט משם כציפור את גרגירי התקווה. להיזכר בפרטים קטנים, ברגעים מעומעמים ובצללים של זיכרון. זאת בניסיון ליצור מעין מפגש בין ההווה עם כל משבריו ושבריו, לבין העבר הנוסטלגי, הכמעט מושלם ביופיו ובתמימותו המדברית, אשר מצוי במרחק עשרות שנים. השפה בספר מתווכת ומהווה גישור בין הילדות לבין ההווה הבוגר, גדוש הדאגות וציפיות השווא אל הלא נודע.

#35

סטיבן הורנשטיין

תוכנית עמיתי ירושלים

Ed Codish – Selected Poems

*Ed Codish, edited by Dr. Stephen Horenstein
Kasva Press 2021 (softcover) 2022 (hardcover)*

בספרו "Selected Poems", אד קודיש מחזיר את השירה האמריקנית לדרך המלך, העוברת בין וולט ויטמן לווייליאם קרלוס וויליאמס. השירים כוללים את מחזור השירים "Sailing to Gaza", המהדהד את Don Juan של ביירון, וכן ושירים קצרים יותר המהדהדים את התיאורים המבריקים של דו פו ואמנים דגולים אחרים בני שושלת טאנג בסין. קודיש ממקם מחדש את הגינה הישראלית הקטנה שלו על גדות היאנגצה, שם מבקרים דרקונים ופיניקסים.

שירו הארוך "Wedding Poem" משלב מילים ותמונות בחגיגה אינסופית של ניצחון האהבה. שירים אלה הם חלקם קטלוס, חלקם אובידיוס, חלקם שיר השירים. באוסף ישנם שירים דתיים, והדת היא יהדות מסורתית. אין אמונה עיוורת, אבל יש הרבה מעשה. אלוהים הוא תמיד טרנסנדנטי לחלוטין, אינו פועל בעולם הזה, אבל מצווה על פעולה אנושית.

האוסף מסתיים ברטרופסקטיבה של המשורר המזדקן. הוא מדמיון עולם ללא מוות, עולם מלא באמנות ובמוזיקה, בסכנת הכחדה על-ידי מה שהוא כינה "קואלות טורפות". אנחנו נשארים בחיים בעולם היפה הזה באמצעות כתיבת שירים.

#36

עמיחי חסון

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

שירים על סף

מוסד ביאליק, 2022

בפתח "שירים על סף" ניצב מחזור "הרואה" – מעין אוטוביוגרפיה לירית שבו חוזר המשורר אל נעוריו כתלמיד ישיבה וכחניך בתנועת בני עקיבא ובוחן, דרך השירים, את הפער בין הדימויים שעיצבו את זהותו כנער דתי-לאומי על גבול רמת גן-בני ברק לבין חייו היום כאיש משפחה בירושלים, שעדיין מחפש את דרכו בעולם האמונה. לצד המחזור כונסו בספר שירים שנכתבו בחמש השנים האחרונות, ובהם נע חסון בין ירושלים, אמסטרדם, אומן, מגפת הקורונה, יצירות אמנות פלסטית והתנסויות בסגנונות פואטיים חדשים. הספר נחתם בחטיבת שירים המתכתבים עם משוררים אחרים (לסקלי, רביקוביץ, שימל, ישורון, זך).

עמיחי חסון (נולד בשנת 1987) יוצר קולנוע, מנהל אמנותי ואוצר הגלריה בבית אבי חי. שירים על סף הוא ספר שיריו השלישי. קדמו לו "מדבר עם הבית" (אבן חושן, 2015 – זוכה פרס שרת התרבות למשוררים בתחילת דרכם), ו"בלי מה" (סדרת כבר, מוסד ביאליק, 2018 – זכה בפרס רעיית נשיא המדינה נחמה ריבלין לשירה עברית).

#37

פנינת טל // אילנה מרגולין, מיכל שני תוכנית מנדל למנהיגות באקדמיה בהכשרה להוראה

מפיקות למנהיגות – סיפור מסעה של קהילה מקצועית
מכון מופ"ת, 2018

ספר זה מציג סיפור מסע; מסע למידה מהותי ועתיר אירועים בן שש שנים של קהילת מפקחות על בתי ספר. המפקחות ביקשו לחשוב מחדש על תפקידן ולעצב מודל חדש ופורץ דרך של תפקיד המפקחת, ובכך להתוות את החזון ואת סדר היום של המחוז שבו עבדו במשרד החינוך. הספר מאפשר לעקוב אחר תהליך התגבשותה של הקהילה המקצועית, תהליך סוער ורווי תהפוכות; אחר תהליכי הלמידה והמחקר העצמי, שנעשו לתרבות רווחת בקרב חברות הקהילה, והתבססו על שזירה מתמדת של התאוריות שהן למדו בעשייתן היום-יומית; וכן אחר תהליכי השינוי שעברו המשתתפות ושהתחוללו בסביבות העבודה שלהן בשדה.

התהליך המתואר בספר – שש שנות פעילותה של הקהילה ושלוש שנות הניתוח והעיבוד של הנתונים וכתבת הספר – הצמיח מודל אקולוגי אוניברסלי של פיתוח מקצועי במאה ה-21, מודל המושתת על למידה, על עשייה ועל מחקר במסגרת קהילה מקצועית.

#38

צחי כהן

מרכז מנדל למנהיגות בצפון

להתכרבל עם שיר

אופיר ביכורים, 2023

"להתכרבל עם שיר – הגיגים בחרוזים", מסע אוטוביוגרפי אל אוצרות הלב והנפש. אוסף שירים שנכתבו במהלך השנים ונבחרו בקפידה.

השירים כתובים ביד רגישה ובאוזן קשובה והם עוסקים בנושאים ובתחומים שונים ומבטאים הרורים, מחשבות, אהבות וכאבים. יש בהם תובנות אישיות וכלליות על אתגרי החיים ועל ההתמודדות עם עולם שהולך ומשתנה כמו בתקופת הקורונה. שירים על אמונה ועל היחסים בין אדם לאלוהיו, שירים על אהבות, פרידות וגעגועים, שירי הלל לטבע המופיע במלוא עוצמתו ואהבה לארץ ולנופיה.

צחי כהן, בן 54, נשוי ואב לשלושה ילדים. סב לנכד בכור. משרת מעל ל-30 שנה בתחום הביטחון ומאחוריו תפקידים רבים שעיצבו את תפיסת עולמו. הכתיבה היא תחביב שהתפתח עם השנים והפך למקום מפלט ודרך להעצמה אישית. שיריו ראו אור במדיות הדיגיטליות השונות. "להתכרבל עם שיר – הגיגים בחרוזים", הוא ספר הביכורים שלו.

#39

צחי כהן

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

למה דומה קולנוע?

כרמל, 2021

הקולנוע הוא "האומנות האחרונה" – שכן הוא מוצר התרבות היחיד הנצרך בהיקפים גדולים והוא השדה בה מתנהל השיח התרבותי בצורתו הרחבה ביותר: בקולנוע מסופרות עלילות היסוד של התרבות, בקולנוע מתבררים ומתחדדים ערכים, הקולנוע מעצב שפה ותפיסת זמן/מרחב המשפיעות על בני התרבות כולה. קשה להגזים בהשפעת השיח הקולנועי על תרבות המערב בעשורים האחרונים של המאה העשרים והעשורים הפותחים את המאה העשרים ואחת. מונחים פוליטיים, שפת דימויים שלמה, תפיסות גוף ומגדר, כולם מושפעים ומצטטים את השיח הקולנועי.

הכללית ששואל הספר היא: מה השפעותיו של כל אחד מן הסרטים הנידונים בו על תרבותינו, מה האמירה התרבותית המשתקפת בו וכיצד נעשה התרגום משדה ההגות לשדה הקולנוע. למעשה ניתן לומר שהסרט מבקש לנסח, בשמו, את מהותו של הקולנוע.

ד"ר צחי כהן מביא לדימויו ידע קולנועי מעמיק המשולב ברוחב יריעה ודיון בתרבות המערב ויישומיה. הספר מעלה שאלות יסוד ומברר כמה מ"כלי העבודה" המרכזיים בעולם הקולנוע העכשווי.

#40

ראובן אוריה הכהן

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

כולא חד – סודו המשיחי מיסטי של הרבי מלובביץ'

אדרא, 2022

הספר בוחן באופן מקורי את חידת משיחיות הרממ"ש ואת בשורתה. הוא מראה כי משיחיותו ונביאותו הציבורית-היסטורית הנה פועל יוצא של התודעה המיסטית-חב"דית שלו. תודעה, שתורת האלוקות שלה מרוכזת באינסוף האחדות הנקרא 'עצמות ומהות' ועומד ביסוד הקביעה: "קוב"ה, ישראל ואורייתא – כולא חד!"

הספר מוכיח כי תפיסת האלוקות האחדותית של הרממ"ש מחלצת מתוכה בשל הגיונה הפנימי, תהליכים נטורליסטיים ותודעתיים-אימננטיים כתיאור של התפתחות וגאולה. ואכן משיחיותו היא תהליך רציונלי, רחני וטבעי מתחילה ועד גמירא. תהליך, שבו מתבטלים היסודות האפוקליפטיים-ניסיים לכל אורך הדרך. לדידו, זו היא הגאולה האחת המובטחת ואין בלתה. היא היוצרת שינוי איכותי בהוויה ההיסטורית-חברתית והתרבותית-לאומית.

כל הגותו ומפעלו של רממ"ש היו מתוך תודעה זו, ולשם זיהויו כמשיח בעיני העם והעולם בכללו. וודאותו זו חסרה אך את הסכמת העם וקבלתו, לשם מימושה המלא.

התפיסה האחדותית מביאה לשינוי כל המבנים, הדפוסים, והמנגנונים שנבנו מדימויים פרסונאליים וטרנסצנדנטיים החוצצים בין תודעתנו לבין העצמות. בכל הדימויים הפרטיקולריים וההתגלותיים-אפוקליפטיים, וכן בכל אלה שיוצרים היררכיה מהותנית שבין קודש לחול ובין חומר לרוח וכדומה, יחול שינוי ההולם אימננטית את הכוליות האינסופית. שינויים אלה אף מטהרים את האדם והאנושות מהאחיזה האגוצנטרית במציאות ומניעה אותם ליחס חומל וזולתני. כך תיגאל האנושות מהרוע האנושי. בכך ביקש הרממ"ש לגאול את עם ישראל ואחר את העולם כולו מהשפות המעכבות את גאולתו.

#41

רוית גרוסמן דוד

תוכנית מנדל למנהיגות חינוכית בצה"ל

מקץ שעות

קתרזיס, 2023

מתוך דבר העורכת עידית ברק: "בספר שיריה הראשון 'מקץ שעות' חושפת בעוז רוית גרוסמן דוד שירה רוויית כאב ותשוקה לחיים, ומגוללת בפני הקוראים את מסעה אל עבר לידת תינוק חי. בגילוי לב פותחת המשוררת צוהר אל נושא הלידות השקטות, אל הזוגיות וההורות שבצלן, ומישירה מבט אל עצמה, אל משפחתה ואל מעגלים רחוקים יותר. בכנות כובשת הספר שופך אור על נושאים רגישים אלו ועל ההתמודדות מולם. אי-אפשר לפסוח על הטלטלות שבצדן תעצמות הנפש אשר באות לידי ביטוי בשירתה עזת המבע".

#42

רון ברטוש // מאיה שמעוני

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

תערוכת חג החומש: היצירה הסביבתית הראשונה של דני קרוון

הוצאת ליון, ירושלים, 2022

מה משמעות הדבר להיות יהודי? מהי בעצם היהדות?
 רבות כבר נכתב בנושא הזה ואף ניתנו לכך תשובות מגוונות, אך נדמה שמרביתן אינן מספקות ואינן מלאות. יש האומרים שהיהדות היא אוסף של דינים והלכות. אם כן, מה מטרתם?
 אחרים יטענו שהיא קובץ של ערכים. אם כן, מהו החזון שאליהם הם מוליכים?
 אם היהדות היא עבודת האל – מה מצפה האל מן האדם?
 אם היא המורשת של עם ישראל – האם היא מציבה ייעוד לעם הזה?
 ספר זה מנסה לענות על שאלת מהותה של היהדות בפשטות ובבהירות מתוך מקורותיה המסורתיים של היהדות – החל בתנ"ך, דרך ספרות התורה שבעל פה וכלה בדמויות מובילות מהעת החדשה. תמצית הספר היא הטענה שאין לראות את מהותה של היהדות בהסדרת היחסים שבין האדם לאל, אלא יש לראות בה מערכת חוקים שנתן בורא העולם לאדם, עבור האדם. מקובל לראות בדת כמקשרת בין האנושות לבין האל, ואולם היהדות אינה דת במובן המקובל אלא מערכת חוקים אנושית שמקורה הוא אלוהי. מערכת החוקים שנתן האל לבני האדם ניתנה לשם תכלית אחת – אנושית וארצית – המכונה בלשון התורה "צדקה ומשפט". היהדות מלמדת אותנו אורחות חיים ומטרתה להנחות אותנו בדרך הישרה ולהוליך אותנו צעד אחר צעד למימוש טוב יותר שלנו, כפרטים וכחברה.

#43

רחל גץ סלומון

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

ללכת למקום אחר

עם עובד, 2022

לכאורה עסוקה איבון באופן יומיומי בהכנות לארוחות ומקפידה על כל מנה ומנה – חשוב לה שכל אחת תצא מתחת ידה מושלמת ושתערב לחכו של בעלה האהוב, המרגיז. כזה היה מן היום שהכירו, איש מרשים ותובעני, נערץ ומכביד בהרגליו, ולכולם היא נענית במסירות או מתוך הרגל שכבר אי-אפשר להשתחרר ממנו. ובכל זאת, בין כל הפעולות הטקסיות, הביתיות, צצים ועולים לא קרואים מראות שונים לגמרי מתקופת המלחמה בתוניס, שנים לפני שהכירה אותו. אז כבשו הגרמנים את עירה האהובה, והוריה האמידים, אחיה והיא עשו הכול כדי שלא לרעוב. אחות אחת הייתה לה ושלושה אחים, ומלחמת העולם השנייה שינתה את כולם.

שנים ארוכות התאמצה להשכיח מעצמה כמה מעשים שנעשו אז ושלא היה בכוחם להימנע מהם, כל כך חזק היה הדחף לשרוד. על אחד מהם, מביש במיוחד בגלל אחריותו הקטלנית, היא מנסה לכפר גם עכשיו, ולא במחווה חד-פעמית אלא כמה פעמים בשבוע. טקס אחר נדרש לשם כך, קבוע כמו בישוליה, אבל שלא כמותם הוא נעשה בחשאי. אפילו לבעלה לא סיפרה על כך מעולם, לא על הטקס ולא על המעשה שחולל אותו – עדיף שישמר לנצח בסוד.

בקול בשל ובוגר, ובלי כל היסוסים, מצליחה רחל גץ-סלומון לספר כבר בספר ראשון על כברת חיים שלא הרבו לעסוק בה, ולהקים אותה כאן על כל מורכבותה ומטעניה, לעיני הקורא.

#44

רחל שליטא

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

מילים במקום מילים

הוצאת ידיעות ספרים, 2023

אמא רצתה לקרוא לה על שם אחותה, פיגלה, אבל אבא התעקש לתת לבתו שם עברי, וכך התפשרו על ציפורה או ציפי.

ציפי גדלה בשיכון חדש בפאתי תל אביב בשנות החמישים. אף שהוריה קנאים לשפת המקום, היידיש נשארת שפתם האינטימית, והיא נוכחת בבית וחודרת למרחב השפה המשפחתית. ציפי גדלה בין העברית, שהיא חייבת לדעת לקרוא ולכתוב היטב, לבין שפה שהיא רק שומעת ומנחשת את משמעויותיה, ולא אמורה להבין או ללמוד.

לשתי אלה מצטרפת שפה חדשה – מילים שההורים ממציאים כדי לדייק סיוואציות, רגשות, חפצים. זוהי שפה פרטית לשימושם היומיומי של שלושת בני המשפחה הקטנה, ודרכה נרקם סיפור משפחתי שיש בו סוד ואובדן, הסתר וגעגועים, וגם לא מעט הומור: אומרים טרנצלה במקום מצב רוח רע, סטרצס במקום סיוטי לילה, קלגסים במקום נעלים אורתופדיות והרצלה במקום עציץ שנותן עלה חדש פעם בעשור; שקטולקה היא קופסת עץ שמכילה מכתבים ותמונות, טבעת זהב, מסמכים משם וסודות, ועוד ועוד מילים שבאות במקום מילים בשפות אחרות.

ממילה למילה מצליחה רחל שליטא לצייר את מלוא מורכבותה של המשפחה ולהאיר באופן רענן ובהסתכלות מאוחרת את משמעותה והשפעתה של השפה הייחודית הנוצרת במשפחה על החיים ועל הנפש. רחל שליטא חיה בתל אביב. ספרה הראשון "אחיות אחיות" (ליריקה וידיעות ספרים, 2015) זיכה אותה בפרס שרת התרבות לשנת 2016 ובפרס קוראי ויצ"ו בצרפת. ספרה השני הוא "דובים ויער" (ספרא, 2020). ספריה תורגמו לצרפתית ויצאו בהוצאת אנטיילופ פריז.

#45

רמי לבני

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

"הקיסור השביעי" – שירי מרי ומרירות

כנרת זמורה ביתן, 2023

אהבה, מוות, ילדות וילדים, פילוסופיה יומיומית, פנטזיות, אובססיות, חפצים, פוליטיקה, אוכל, השפה העברית, משמעות החיים ועוד. מבחר שירים-פזמונים, חלקם קצרצרים וחלקם ארוכים יותר, מקצתם משתדלים להזחיק, ומקצתם שואפים לעורר מחשבה ואף להטריד קמעה.

המרירות, החמיצות, התוגה הנרגנת, הטרזוניה והתלונה, ובמילה אחת: ה"קיסור" – מורשת יהודית-ישראלית-ציונית מפוארת, שאחראית ללא מעט מהשיאים התרבותיים שלנו – כמו יצאה משום מה מהאופנה. אולי זה בגלל הציווי של הפוליטיקלי-קורקט בן זמננו לקבל, להכיל, לא להיות "שיפוטיים", להעמיד פנים מפויסות ולשמוח בחלקנו. הקוֹטְרִים נאלצו להידחק לקרן זוית ולהתבייש. הם הואשמו בהשבתת שמחות, בהתנשאות, בדטרמיניזם, בפרישה מהכלל. קראו להם "מנוכרים" ו"פסימיסטים". המאשימים לא הבינו, באיוולתם, שהקיסור הוא בכלל תוצר של נפש רומנטית וחזון אצילי, והוא אהבת המולדת, העם והאדם האמיתית. שלא לדבר על הנחמה ושמחת החיים הגלומות בו. אבוי לציבור שמחיו נפקד מקומו של הקיסור – קיסור בצוותא או לבד.

הספר הזה נועד לאפשר לקיסור, ולמקטרים, להרים ראש, והוא נשען – בענווה הנדרשת – על מסורת מפוארת ומגוונת שהתוו נתן אלתרמן, חיים חפר, יורם טהרלב, יהונתן גפן, אפרים סידון, יהודה אטלס, חנוך לוין ואחרים. מקווה שתיהנו, ואם לא – לפחות יהיה לכם משהו לקטר עליו.

#46

שלומית נעים נאור

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

הדברים שאנחנו לא מדברות עליהם

2020, פרדס

ספרה השני של שלומית נעים נאור הוא ספר בשל רב כוח העוסק באתגרי החיים הנשיים מעולמה של המשוררת, ובד בבד משרטט חוויית חיים שאינה נשית דווקא, אלא אוניברסלית. בשירתה מיטבה נעים נאור להרים את פרטי החיים הרגילים ביותר למדרגת סמל רחב המצליח לרגש ולגעת, ומעניקה לאתגרי החיים ממד רחב ונשגב כמעט. גם בספרה זה ממשיכה המשוררת לעסוק בעדינות ובתבונה בחומרי הקיום האנושי על פסגותיו ותהומותיו, בשירה כואבת שמצליחה להותיר פתח לתקווה, גם מתוך הכאבים ומפחי הנפש הקשים ביותר.

#47

שמיר נקש

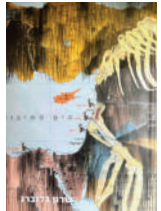
מרכז מנדל למנהיגות בצפון

מעשה בתרנגולת

הוצאה עצמית, 2022

אורח לא קרוא דופק על דלתו של חוטב עצים עני ומבקש ללון לילה אחד, כי אבדה דרכו. בסלו של האורח - מקרקרת תרנגולת אחת קטנה, והמשפחה הזמינה אותו בחפץ לב. בבוקר השכים האורח לקום והמשיך בדרכו, וכנראה שכח את התרנגולת. המשפחה מחליטה לשמור עליה עד שהאורח יחזור לקחת אותה - בניגוד להפצרות הילדים. איך הפך חוטב עצים עמי מרוד לאיש העשיר ביותר בכפר? איך הצליחה תרנגולת אחת קטנה לשנות את חייהם של חוטב עצים עני ומשפחתו? כמה מורכבת יכולה להיות מצוות "השבת אבידה"? מדוע כדאי להקשיב לעצותיה של רעייתך? איך תקנו לילדיכם ערכים כמו: דחיית סיפוקים, שיתוף פעולה ותבונה פיננסית, בלי שהם יגידו לכם להפסיק לחפור להם? ספר זה, המתאים לילדים מגיל 5 ועד ילדים עד גיל 105, עונה לשאלות אלו בהומור ובחן ומוסיף מוסר השכל חשוב מעין כמוהו... לא פלא שאשתי היקרה כתבה לי בווטסאפ, לאחר שקראה את הספר: "אל תחזור הביתה בלי תרנגולת אחת קטנה!!!"

#48

שרון גלזברג // גליה בר אור

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

ספר הפיסול החברתי של שרון גלזברג

הוצאה עצמאית בתמיכת מפעל הפיס, 2020

הספר מלווה בטקסט ועבודות אמנות את העשור האחרון ביצירתה של שרון גלזברג ושם דגש על הפיסול החברתי שגלזברג מביאה איתה לארץ לאחר לימודי התחום בארה"ב.

#49

שרה שדמי וורטמן // מיכל שני

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

חותם נעמי – הכשרת מורים למנהיגות חברתית-חינוכית

מכון מופת, 2022

מה תפקידו של החינוך – האם לשמר את החברה על מגגנוניה וערכיה? האם לשנותה? מהו תפקידה של המחנכת? מהי משימתו של איש החינוך? מהן המיומנויות המרכזיות הנחוצות לעוסקים בחינוך? הכשרות מורים בארץ ובעולם מתמודדות עם השאלות הללו יום יום, שעה שעה, כשהן מכריעות מה ללמד, מי ילמד, ומהם מדדי ההצלחה.

ספר זה מציג את סיפורה של הכשרת המורים "חותם נעמי" – הכשרה ששמה במרכז את

אשת החינוך כמנהיגה מחוללת שינוי, זו שמבקשת ליצור אצל תלמידיה אמונה בעצמם וביכולתם ליצור חברה ראויה ושוויונית. שני עקרונות מרכזיים הובילו אותנו בעיצובה: אקטיביזם חברתי והיכולת להניע אותו יחדיו. כל מרכיבי תוכנית ההכשרה הותאמו לכך: סגל ההוראה, מבנה הלימודים, תוכנית הלימודים, ההתנסויות השונות והמדדים להצלחה.

הספר הוא יצירה משותפת של נשות ואנשי הסגל השותפים לעשייה. אנו מזמינות אותך

למסע שלנו, בתקווה שהוא יוכל לשמש מקור למידה והשראה.

#50

שרית ברזילאי

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

סוד הסיפור המנצח

דק, 2009

הספר "סוד הסיפור המנצח" פותח צוהר לסיפורי חיים של אנשים מכל הקשת החברתית, שהתמודדו עם אתגרים גדולים בחיים והצליחו. בין גיבורי הספר: השופטת בדימוס דליה דורנר, הרב דודי זילברשלג, הבמאית חנה אזולאי הספרי, הנדבן מורט מנדל ועוד. הספר מתחקה אחר האופן שבו הם הבנו את סיפור חייהם שהוביל אותם להצלחתם. "סוד הסיפור המנצח" מבוסס על מחקר אודות מאה סיפורי חיים כאלה, אשר מקצתם מובאים בספר.

לכל איש ואישה סיפור חיים: חילוץ הסיפור המנצח עשוי להיות הדרך הטיפולית להבטחת הצלחה בחיים. הספר חושף את הקוראים לתפיסת העולם הנרטיבית ולעקרונות הטיפול הנרטיבי.

סוד הסיפור המנצח הוא תוצר של פרויקט הגמר בבית ספר מנדל למנהיגות חינוכית והוא הבסיס לשיטת סמ"ל: סיפורים מובילים להצלחה, שפיתחה שרית ברזילאי.

"השילוב שבין האופטימיות, הרגישות והנחישות, המאפיין את הספר, הופך אותו לקריאת חובה לכל אדם המבקש לבנות לעצמו סיפור מנצח, ובעיקר ליועצים, למחנכים ולמטפלים המחפשים אחר דרכים לשחרור אחרים ממלתעות התנאים החברתיים המגבילים והמקפחים" (פרופ' חיים אדלר ז"ל, חתן פרס ישראל לחינוך)

#51

תומר אושרי

בית ספר מנדל למנהיגות חינוכית

מרחבים בניהול עצמי

רסלינג, 2020

במציאות שבה השיח המרכזי והיעדר האוטונומיה שולטים במערכת החינוך ובמערכות מרכזיות רבות בישראל, התפתחה תרבות של "הקטנת ראש", מילוי הוראות והיעדר מוטיבציה. הספר "מרחבים בניהול עצמי" מביא מודל עבודה חדשני המאפשר לאנשי חינוך, למנהלים או למובילי ארגונים ליצור מרחב אוטונומי בתוך גבולות ברורים הנקבעים מראש, אשר מעודד מוטיבציה פנימית, נכונות לקבלת אחריות ותחושת שייכות. מודל זה נוסה בהצלחה כשיטה ארגונית, פדגוגית וחינוכית המאפשרת אוטונומיית פעולה ולמידה בכמה בתי ספר וארגונים ברחבי הארץ. מבנה ארגוני זה יצר תחושת שייכות בקרב העובדים, אקלים עבודה חיובי וקרקע פורייה ליזמות ולחדשנות.

הספר מיועד לאלו הרוצים להוביל אחרת, לתת מרחב לתלמידים ועובדים, ולאפשר להם מקום לצמיחה. הספר מציג את עיקרי המודל ומביא דוגמאות מפרויקטים שונים המספקים כלים לשימוש בשיטת הניהול העצמי גם בתחומים נוספים. עיקרי המודל מונחים על מסד תיאורטי מתחומי הניהול העצמי בארץ ובעולם, מנהיגות ומעשה מנהיגות, תפיסות חינוכיות מגוונות, חניכה, ליווי ודיאלוג. ככל שאדם יתנסה יותר במרחבי יצירה אישיים, ארגוניים וחברתיים בניהול עצמי, כך ילמד להתמודד טוב יותר עם העולם המורכב שבו אנו חיים.

תומר אושרי הוא איש חינוך ויזם חינוכי, העוסק מעל עשרים שנים בחינוך פורמלי ובלתי פורמלי ובחיבור ביניהם. פיתח את מודל "מרחבים בניהול עצמי" במעבר מתפקידו כראש מכינת הנגב בשדה בוקר לתפקידו כמנהל בית ספר סליגסברג בירושלים, והקים את המכינה הבית-ספרית הראשונה. מייסד עמותת "מרחבים בניהול עצמי" המלווה מנהלים בארגונים שונים.

#52

תמר מאיר

תוכנית מנדל למנהיגות בתרבות יהודית

המפוחית

כתר, 2023

שמואל גוגול היה אמן מפוחית בעל שם עולמי, וחינך דורות של ילדים אוהבי מוזיקה – בתזמורת מפוחיות הפה של רמת גן שייסד וניהל משנת 1964 ועד למותו בשנת 1993.

ספר הילדים (4-8) "המפוחית" מפיגש את הקוראים הצעירים עם דמותו של גוגול הילד בבית היתומים של יאנוש קורצ'אק וסטפניה וילצ'נסקה בשנים שלפני מלחמת העולם השנייה, ועם המפוחית הראשונה שלו: מפוחית שקיבל כמתנה מקורצ'אק כשנפלו לו השיניים.

הספר מסתיים בחלומו הגדול של גוגול – להקים תזמורת מפוחיות ובה חינוך מוזיקלי ברוח קורצ'אק. היבטים מורכבים יותר של סיפור חייו של גוגול (ניצול השואה) מופיעים באחרית הדבר לספר, ואינם חלק מן הסיפור עצמו.

כל הכבוד לאבא // פרץ בנאי

כל הכבוד לאבא
שלא חסך ספר
במחסור ורעב

לבוש בלואים בילדותי
ישבתי בשפת השורות
וכל השאר לא חשוב

כמו אבא אז וספר בין אצבעותי
אמר:
פה טמון כל הסוכר שבעולם

מנדל MANDEL
יחידת בוגרות ובוגרי מנדל
Mandel Graduate Unit